

ETEVA

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2015 - 2017

Talousarvio 2015

Eteva kuntayhtymä

Yhtymähallitus 30.10.2014
§ 67 Pta-liite 34

Yhtymähallitus 27.11.2014
§ 77 Pta-liite 37

Yhtymäkokous 18.12.2014
§ 17 Pta-liite 6

Sisältö

1 Yleiset lähtökohdat	3
1.1 Toimintaympäristön kuvaus	3
1.2 Taloudelliset ja toiminnalliset lähtökohdat	4
1.3 Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta	4
1.4 Etevan konsernirakenne	5
1.5 Etevan vuosikello 2015	6
2 Strategiaosa	7
2.1 Etevan arvot	7
2.2 Etevan palvelulupaus	8
3 Käyttötalousosa	9
3.1 Asumispalvelut ja päiväaikainen toiminta	9
3.1.1 Asuminen ja perhehoito	9
3.1.2 Päiväaikainen toiminta	13
3.2 Erityispalvelut	16
3.2.1 Palveluratkaisut ja asiantuntijapalvelut	19
3.2.2 Kehitysvammapsykiatria	21
3.3 Tukipalvelut ja kuntayhtymän johto	23
4 Uudenmaan Vammaispalvelut Oy	26
5 Tuloslaskelmaosa	27
6 Investointiosa	29
7 Rahoitusosa	30
8 Henkilöstösuunnitelma	31
8.1 Vakanssit ja niiden kehitys	31
8.1.1 Vakanssin perustaminen ja lakkauttaminen sekä vakanssin käyttö	31
8.1.2 Vakanssin perustaminen toimintavuoden aikana	31
8.1.3 Vakanssipankki	32
8.1.4 Rekrytointi	32
8.1.5 Vakanssien kehitys	33
8.1.6 Rakenteelliset muutokset 2015	33
8.2 Henkilötyövuosien kehitys	34
8.3 Osaamisen kehittäminen	35

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2015 - 2017

1 Yleiset lähtökohdat

1.1 Toimintaympäristön kuvaus

Eteva kuntayhtymällä on 47 omistajakuntaa Uudellamaalla, Itä-Uudellamaalla, Kanta- ja Päijät-Hämeessä eli kahdella tulevilla sote-alueella. Alueen väestöpohja on noin 1,3 miljoonaa asukasta. Eteva on suurin vammaisalan toimija Suomessa: palveluja käyttäviä asiakkaita on noin 2 000 ja henkilökuntaa noin 1 300, joista 96 % on lähityöntekijöitä. Etevalla on asiakkaita myös muista kuin jäsenkunnista.

Etevan palvelutuotanto koostuu asumispalveluista, päiväaikaisesta toiminnasta, kehitysvammapsykiatrian palveluista sekä laaja-alaisista asiantuntijapalveluista, joita tarjotaan koko valikoima kevyestä raskaaseen palveluun asiakkaan yksilölliset tarpeet huomioiden. Erytishuoltopiirinä Eteva vastaa myös erityishuoltopiireille kuuluvista lakisääteisistä tehtävistä.

Kehitysvammaisia henkilöitä on keskimäärin 1 % väestöstä (vaihteluväli 0,8 - 1,4 %). Vaikeaja monivammaisia on puolestaan 0,6 % väestöstä. Kehitysvammaisilla henkilöillä on paljon sosiaalisia, kommunikaatioon liittyviä, kasvatuksellisia ja lääketieteellisiä erityistarpeita, jotka ovat kiinteässä yhteydessä toisiinsa. Kehitysvammaisten henkilöiden erityistarpeiden tunnistaminen, tarvelähtöisen avun tuottaminen sekä toimintakyvyn ylläpito ja kehittäminen (ml. kuntoutus) vaativat monialaista osaamista, joka on erityishuollon erityinen vahvuus. Erytishuoltopiirien verkosto luotiin 60-70-luvuilla. 70-luvulta lähtien kehitysvammaisten elinikä on pidentynyt Suomessa 30 vuodella. Erytishuolto on uudistumassa valtion periaatepäätöksen mukaisesti ja laitoshuolto on tarkoitus purkaa vuoteen 2020 mennessä. Eteva on toteuttanut laitoshuollon purun ensimmäisenä erityishuoltopiirinä jo alkuvuonna 2011. Tämä kehitys on osaltaan lisännyt kriisipalvelujen, moniammatillisen kuntoutuksen ja tutkimuksen tarvetta. Etevassa tähän on vastattu panostamalla asiantuntijaosaamiseen, kehitysvammapsykiatriaan sekä tukitiimi- ja tukiryhmätoimintaan, joista osa on liikkuvaa toimintaa.

Osana vuonna 2014 toteutettua Etevan strategian uudistamista tunnistettiin myös toimintaympäristön keskeiset muutostekijät:

- kunta- ja sote-uudistukset (sis. rahoitusmallit)
- muut lainsäädännön uudistukset (kuten sosiaalihuoltolaki, itsemääräämisoikeuslaki, kuntalaki, vammaislainsäädännön kokonaisuus, perhehoitolaki)
- kuntasektorin ja koko julkisen hallinnon kiristyvä taloustilanne
- väestön ikärakenteen muutos
- ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus ja pysyvyys
- henkilöstön pätevyysvaatimusten mahdolliset muutokset
- valtion halu lisätä yksityiskohtaista ohjausta vs. paikalliset innovaatiot ja toimintamallit
- palvelujen ulkoistaminen ja kunnallistaminen yhtä aikaa
- teknologian kehitys
- kilpailun lisääntyminen
- asiakaskunnan monimuotoistuminen ja uudet asiakasryhmät
- arvopohjan murentumisen riski

1 Yleiset lähtökohdat

- asiakkaan valinnanvapauden lisääntyminen
- kolmannen sektorin ja vapaaehtoistyön merkityksen lisääntyminen
- turvallisuushkien lisääntyminen

Yhteistyössä omistajakuntien ja muiden tilaaja-asiakkaiden kanssa sovitaan Etevan kehittämissuunnitelmat ottaen huomioon toimintaympäristön keskeiset muutostekijät ja vammaisalan yleiset kehittämistarpeet. Eteva valmistautuu käynnissä oleviin uudistuksiin huomioiden ne toiminnassaan mahdollisuuksien mukaan jo etukäteen. Näin on tapahtunut esimerkiksi palvelutuoteluetteloa uudistettaessa.

1.2 Taloudelliset ja toiminnalliset lähtökohdat

Eteva on käynyt syksyllä 2014 pääosin seudulliset sopimusohjausneuvottelut jäsenkuntiansa kanssa. Kuntien taloustilanne on kireä, mikä heijastuu myös Etevalle asetettaviin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Vuonna 2015 asiakasmäärät pysyvät pääosin vuoden 2014 tasolla. Tähän muodostavat poikkeuksen Lahden kaupungille ja Peruspalvelukeskus Aavalle vuonna 2010 tehdyn päätöksen pohjalta 1.1.2015 siirtyvät yksiköt sekä Lohjalle ja Vihtiin vuoden 2015 syksyllä avattavat uudet yksiköt. Lisäksi Mäntsälän kunta ja Heinolan kaupunki siirtävät päiväaikaisen toiminnan asiakkaita omien palveluidensa piiriin yhteensä 20 - 30 henkeä.

Etevan talousarvio vuodelle 2015 on valmisteltu hyvin tiukasti ja jäsenkuntien taloustilanne huomioiden. Palkkoihin on sisällytetty 0,7 % korotusvara, Etevan maksettavaksi jäävät kiinteistökulut eivät nouse ja muissa toimintakuluissa nousua on enimmillään 1 %.

Etevassa on lisäksi laadittu talouden tasapainotusohjelma vuosille 2014 – 2016. Tasapainotusohjelman toimenpiteet heijastuvat suoraan Etevan vuoden 2014 tulokseen, joka ennustetaan olevan ensimmäisen kerran positiivinen kuntayhtymän perustamisen jälkeen. Tasapainotusohjelman toteuttamista jatketaan suunnitellusti vuosina 2015 ja 2016.

Toiminnan tehostamiseksi on käynnistetty muun muassa seuraavia toimenpiteitä: asumispalveluiden esimiesuudistus, asumisen ja päiväaikaisen toiminnan yhdistäminen yhdeksi vastuualueeksi, elintarvikkeiden ja ateriapalveluiden kilpailutus, kuljetuskustannusten vähentäminen, sähköisten asiointipalveluiden käyttöönotto sekä päiväaikaisen toiminnan liikkuvuuden lisääminen ja sitä kautta kiinteiden tilojen määrän vähentäminen.

Etevan toiminnan tehostamista hidastavat toisaalta muun muassa hyvinkin pitkäaikaiset vuokrasopimukset.

Etevassa on toteutettu vuoden 2014 aikana palveluiden tuotteistus- ja hinnoitteluprosessin uudistaminen. Palvelutuoteuudistuksen myötä myös tuotteiden hinnoittelumalli on uudistettu. Uuden palvelutuotehinnaston lähtökohtana toimii Etevan perussopimus. Tavoitteena on ollut asiakaslähtöinen, läpinäkyvä, jäsenkuntia tasapuolisesti kohteleva ja omakustannushinnoiteltuun pohjautuva tuoteportfolio, sekä tätä kautta myös kuntayhtymän talouden entistä parempi hallittavuus. Uudistuksen myötä osassa tuotehinnoista on tapahtunut laskua ja osassa nousua. Samassa yhteydessä on myös uudistettu tukipalveluiden kustannusten vyörytysperiaatteet, jotta ne kohtelisivat mahdollisimman oikeudenmukaisesti eri vastuualueita.

Vuoden 2015 alussa tapahtuva palveluiden kunnallistaminen (Lahti, Aava ja Oiva) nostaa palvelutuotteiden hintoihin sisältyvää vyörytysten osuutta ja sitä kautta muiden jäsenkuntien palvelutuotteiden hintatasoa, koska kokonaissuoritemäärä pienenee.

1.3 Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta

Kuntalain 65 § mukaisesti valtuuston, Etevassa yhtymäkokouksen, on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä yhtymäkokouksen on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kol-

meksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Yhtymäkokoukseen nähden sitovaksi eräksi talousarviossa voidaan määritellä määräraha, tuloarvio tai toimintakate. Myös toiminnallisia tavoitteita voidaan määritellä sitoviksi.

Etevassa kuntayhtymän toimintakate on sitova yhtymäkokoukseen nähden.

Investointiosassa Etevan johtoryhmällä on oikeus tehdä alakohtien välisiä siirtoja. Yhtymähallitus päättää investointiosan mahdollisista määrärahaylityksistä.

1.4 Etevan konsernirakenne

Eteva-konserniin kuuluvat Eteva kuntayhtymä emoyhteisönä ja sen 100 % omistama Uudenmaan Vammaispalvelut Oy. Kiinteistöyhtiö vastaa toimitilojen hankinnasta, ylläpidosta ja kunnostuksesta sekä kiinteistöhallinnosta ja omistuksesta. Konserniin kuuluu myös Hämeenlinnassa sijaitseva Virvelinranta Oy, jonka omistavat Eteva-konserni (60 %) ja Hämeenlinnan kaupunki (40 %).

Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n ja Pääjärven kiinteistöpalvelut Oy:n hallitukset ovat laati- neet 5.8.2014 päivätyn sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Pääjärven Kiinteistöpalvelut Oy sulautetaan Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:öön 31.12.2014. Sulautumisen ehtojen mukaan vastaanottava yhtiö Uudenmaan Vammaispalvelut Oy antaa sulautumisvastikkeena Pääjärven Kiinteistöpalvelut Oy:n osakkeenomistajalle yhden kappaleen vastaanottavan yhtiön osakkeita eli sulautumisvastike on yhteensä yksi osake, arvoltaan 1 000,00 euroa.

Eteva kuntayhtymä vastaa henkilöasiakkaille suunnatusta palvelutuotannosta, konserniohja- uksesta sekä hallinto- ja tukitoiminnoista. Eteva tilaa tarvittavat toimitilat omistamiltaan osake- yhtiöiltä, ja Etevan hallitus päättää osakeyhtiöiden omistajaohjauksesta. Uuden kuntalain voi- maantulon myötä Etevassa laaditaan vuoden 2015 alussa uudet omistajaohjaukseen liittyvät ohjeet.

Eteva-konsernin yhteisinä tukipalveluina toteutetaan talous-, hallinto- ja tietohallintopalvelut, henkilöstöhallinto soveltuvin osin sekä sisäinen tarkastus.

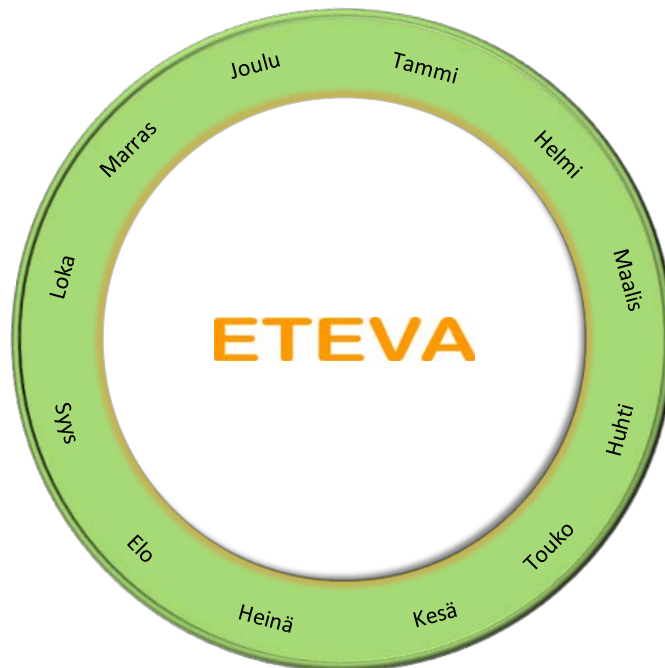
1.5 Etevan vuosikello 2015

Q4

- Sopimusohjausneuvottelut käydään loppuun
- Palvelusopimukset jäsenkuntien kanssa
- Yhtymäkokous
- Taloussuunnitelma ja talousarvio valmistuvat; hallitus ja yhtymäkokous hyväksyvät
- Jäsenkuntaraportointi talouden tasapainotusohjelmasta ja Q3-tuloksesta

Q1

- Toimintakertomus, tilinpäätös ja henkilöstökertomus valmistuvat; hallitus hyväksyy
- Tarkastuslautakunnan arviointikertomus
- Kehityskeskustelut

Q3

- Hallitus vahvistaa palvelutuotehinnaston
- Sopimusohjausneuvottelut käynnistyvät
- Taloussuunnitelman ja -arvion valmistelu jatkuu
- Jäsenkuntaraportointi talouden tasapainotusohjelmasta ja Q2-tuloksesta

Q2

- Hallitus hyväksyy palvelutuotteet seuraavalle vuodelle
- Alustavat tarjoukset jäsenkunnille
- Yhtymäkokous
- Toimintakertomus, tilinpäätös ja henkilöstökertomus; yhtymäkokous hyväksyy
- Seuraavan vuoden toiminnan ja talouden suunnittelu alkavat
- Jäsenkuntaraportointi talouden tasapainotusohjelmasta ja Q1-tuloksesta

2 Strategiaosa

Etevassa on laadittu kevään 2014 aikana uusi strategia vuosille 2014 – 2017. Yhtymähallitus hyväksyi strategian kokouksessaan 12. kesäkuuta. Strategia esiteltiin jäsenkuntien edustajille elokuun jäsenkuntaseminaarissa sekä syksyn sopimusohjausneuvottelujen yhteydessä.

Strategian valmisteluun ovat osallistuneet hallitus, johtoryhmä, esimiehet sekä eri vastuualueiden edustajat. Strategiaprosessissa käytiin läpi myös toimintaympäristön keskeisiä muutostekijöitä (ks. kohta 1.1) sekä Etevan toiminnan strategisia kehittämistarpeita.

Toiminnan strategiseksi kehittämistarpeiksi tunnistettiin muun muassa osaamisen kehittäminen ja lisääminen organisaation eri tasoilla, johtamisen ja esimiestyön kehittäminen, yhteistyön lisääminen Etevan sisällä ja eri toimijoiden kanssa, työn joustavuuden ja henkilöstön liikkuvuuden edistäminen, palveluiden ja toimintamallien tarkoituksenmukainen uudistaminen sekä tiedolla johtamisen edellytysten varmistaminen.

Strategia on tiivistetty oheisen strategiatalon muotoon (kuva 1). Strategia koostuu seuraavassa esitetyistä valinnoista.

Missio kertoo, miksi Eteva on olemassa, eli olemme olemassa asiakkaitamme varten: *Eteva on alansa edelläkävijä, joka edistää asiakkaidensa elämänlaatua ja hyvää elämää.*

Visio kertoo, missä haluamme olla strategiakauden päättyessä, eli haluamme tuottaa tilaaja-asiakkaille vaikuttavia palveluita ja henkilöasiakkaille omannäköistä elämää: *Eteva – vaikuttavia palveluita ja omannäköistä elämää.*

Strategiset valinnat kertovat, missä meidän on onnistuttava, jotta saavutamme asettamamme tavoitteet:

- 1 Uudistuva ja uudistava edelläkävijä
- 2 Asiakslähtöinen ja monimuotoinen palveluntuottaja
- 3 Hyvinvoiva ja tuottava yhteisö
- 4 Toiminta ja talous tasapainossa

Kaikille strategisille valinnoille on asetettu lisäksi tahtotilat. Strategian toimeenpanosuunnitelman laadinta käynnistyi elokuussa 2014. Suunnitelma tulee sisältämään strategian toteuttamisen kannalta keskeiset toimenpiteet, vastuhenkilöt/-yksiköt ja aikataulut.

2.1 Etevan arvot

Arvot kertovat siitä, mihin uskomme ja mikä ohjaa toimintaamme arjessa. Eteva kuntayhtymä on määritellyt osana kevään 2014 strategiaprosessia arvoikseen:

- 1 Positiivinen uskallus
- 2 Yhteistyön voima
- 3 Ihmisen kunnioitus
- 4 Avoimuus

2.2 Etevan palvelulupaus

Etevassa asiakas saa korkeatasoista ja turvallista palvelua. Henkilöstö auttaa asiakasta saavuttamaan hyvän elämän. Asiakaslähtöinen palvelu syntyy ihmisen kunnioittamisesta ja ammattitaidosta, ja se perustuu luottamukseen ja asiakkaan tarpeisiin. Asiakas ja hänen läheisensä ovat mukana suunnittelemassa ja arvioimassa palvelua. Toimintaa arvioidaan ja kehitetään suunnitelmallisesti, ja palautteet ovat osa toiminnan kehittämistä.

Etevan visio

Missä haluamme olla
strategiakauden päättyessä?

Etevan strategiset valinnat

Missä meidän on onnistuttava?

Etevan arvot

Mihin uskomme?

Etevan missio

Miksi olemme olemassa?

Kuva 1. Etevan strategiatalo.

3 Käyttötalousosa

3.1 Asumispalvelut ja päiväaikainen toiminta

Etevan asumispalvelut ja päiväaikainen toiminta yhdistyvät yhdeksi vastuualueeksi 1.1.2015 alkaen. Muutoksen avulla halutaan lisätä ja kehittää toiminnan asiakaslähtöisyyttä, henkilöstön osaamista ja sisäistä yhteistyötä sekä mahdollistaa entistä joustavammin sisäinen liikkuvuus ja resurssien ristiinkäyttö.

Resurssit	2013 TP	2014 TA	2015 TA
Henkilöstö (hvt)	1 118	1 111	983
Suoritteet	483 982	479 596	426 262
Tuotot (1 000 €)	70 229	70 983	63 151
Kulut (1 000 €)	-69 606	-70 473	-63 104
Kate (1 000 €)	623	511	46

3.1.1 Asuminen ja perhehoito

Toiminnan kuvaus

Asumispalveluissa pyritään edistämään kehitysvammaisten ihmisten hyvän ja yksilöllisen elämän toteutumista. Tavoitteena on edistää kehitysvammaisen ihmisen osallisuutta vahvistamalla hänen rooliaan oman elämänsä suunnittelussa sekä omien palvelujensa tarpeen määrittelyssä YKS-menetelmää käyttäen.

Asukkaiden avun tarpeen määrittelyssä käytetään ICF-pohjaisen tuen voimakkuuden pisteytystyökalun antamaa asiakaskohtaista tietoa, jota hyödynnetään myös henkilöstömitoituksessa. Palvelujen tarjonnassa korostetaan aktiivisen tuen periaatetta, missä otetaan huomioon ja vahvistetaan asiakkaan omaa toimintakykyä, vastuunottoa, itsenäisyyttä, valinnanvapautta ja positiivista uskallusta.

Jotta jokaiselle asiakkaalle voidaan turvata hänen tarpeistaan lähtevä asumisympäristö, asumispalveluissa on tarjolla useita erilaisia asumismuotoja: kerrostalo, rivitalo, omakotitalo ja maatila. Etevan omien asumisyksiköiden lisäksi on käytettävissä myös perhehoitomahdollisuus sekä pitkä- että lyhytkestoisena palveluna. Lisäksi Etevan palveluihin kuuluu tuki asiakkaan omaan asuntoon.

Toiminnan painopistealueet 2015

Vuoden 2015 aikana luodaan kiinteät suhteet suurimpien jäsenkuntien vuokra-asuntojen tuottajien kanssa. Aikuistuvat nuoret eivät enää pääosin halua asua taajaman laidalla omassa kotikunnassaan vaan taajamissa, joissa palvelut ja harrastusmahdollisuudet ovat lähellä (esim. elokuvateatterit, uimahallit, kirjastot, terveyspalvelut).

Omakotitaloista asumismuotona luovutaan hallitusti.

Yhteistyössä palveluratkaisuyksikön kanssa kartoitetaan kevyillä palvelutuotteilla asuvat ja yövalvonnan piirissä olevat, arvioidaan heidän avun tarpeensa ja selvitetään, millaisella avulla asiakkaat voisivat siirtyä omaan asuntoon tai asuntoryhmään.

Varmistetaan toimivat asumispolut kehitysvammapsykiatrian yksiköistä ryhmäasumiseen ja sitä kautta asuntoryhmään tai omaan asuntoon.

Hyödynnetään henkilöstöä ja osaamista ristiin uudella vastuualueella ja sitä kautta vahvistetaan entisestään toiminnan asiakaslähtöisyyttä ja henkilöstön ammatillista osaamista.

Henkilöstörakennetta monipuolistetaan. Varmistetaan tarvittava osaaminen ja henkilöstön vahvuuksien hyödyntäminen palvelupäälliköiden kokonaisvastuualueilla.

Työajan suunnittelua kehitetään henkilöstön liikkuvuuden mahdollistamiseksi ja laajentamiseksi.

Varmistetaan vaihtoehtoisten kommunikointitapojen osaaminen ja käyttö asiakastyössä yhteistyössä erityispalvelujen kanssa.

Rakenteisen kirjaamisen käyttöön otolla mahdollistetaan muun muassa toiminnan seuranta ja kehitetään toiminnan arviointia.

Toimintaympäristön keskeiset muutokset ja vaikutukset taloussuunnitelmakaudella

Asiakkaat tulevat palveluiden piiriin yhä nuorempina. Perheiden hajoaminen, haasteellisesti käyttäytyvät lapset, lastensuojeluasiakkaat ja vanhempien toiveet kehitysvammaisten itsenäistymisestä ikätovereidensa tapaan luovat haasteita asumispalveluille ja -muodoille. Etevan pitää pystyä tarjoamaan haastavasti käyttäytyville lapsille ympärivuorokautista, tilapäistä apua enenevässä määrin, sillä vanhempien jaksamista ja voimavaroja halutaan tukea niin, että lapset voivat edes ajoittain nauttia yhteisestä ajasta muun perheen kanssa. Perheiden hajoaminen ja lastensuojeluasiakkaiden määrän lisääntyminen vaikuttavat myös siihen, että tarvitaan enenevässä määrin jatkuvaa ympärivuorokautista apua. Itsenäistyvät nuoret aikuiset haluavat puolestaan asua omissa asunnoissa, eivät ryhmäkodeissa. Heitä varten hankitaan asuntoja asuntoryhmistä, jolloin sosiaalisuus ja yhteinen tekeminen mahdollistuvat.

Etevan alueella on jonkin verran ikääntyviä kehitysvammaisia, jotka asuvat edelleen kotona vanhempiansa kanssa. Heidän tarpeensa päästä palveluiden piiriin voi syntyä hyvinkin äkillisesti, kun vanhempien voimavarat eivät enää riitä. Asumispalveluihin siirtyvien ikääntyvien kehitysvammaisten tarpeet asumisen suhteen ovat myös erilaisia kuin nuorten itsenäistymässä olevien eli omakotitaloasuminen on useille heistä toimiva ratkaisu. Etevalle on muutenkin pitkään omakotitaloissa asuneita asiakkaita, joten vaiheittainen luopuminen tästä asumismuodosta on perusteltua.

Etevan asumispalveluissa on paljon asukkaita, joilla on suhteellisen kevyt palvelutuote, mutta kuitenkin yöaikainen valvonta. Näiden asiakkaiden palvelutarpeiden kartoittamisesta tehdään suunnitelma ja selvitetään, millaisella avulla heidän voimavarojaan voitaisiin vahvistaa, jotta he voisivat siirtyä asumaan asuntoryhmiin tai omiin asuntoihin. Tässä yhteydessä arvioidaan myös teknologian hyötykäyttö.

Vaativaa hoitoa ja hoivaa tarvitsevien määrä kasvaa taloussuunnitelmakaudella. Tähän ryhmään kuuluvat muun muassa haastavasti käyttäytyvät autistit, mielenterveysongelmista kärsivät ja dementiaa sairastavat. Näihin asiakaskasryhmiin tulee kiinnittää erityistä huomiota, kun arvioidaan heidän asumisen ja avun tarpeitaan. Nykyiset, uudet ryhmäkodit tulevat riittämään heidän tarpeisiinsa jatkossakin, mutta yksilöllisten ratkaisujen toteuttaminen saattaa edellyttää tilojen remontointia.

Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys, osaamisen jatkuva kehittäminen, vaativien asiakkaiden kanssa työskentely sekä toisaalta itsenäisesti asuvien kanssa tehtävä jalkautuva yksintyöskentely haastavat Etevan panostamaan oikeanlaiseen koulutukseen ja osaamisen varmistamiseen.

Asiakkaat ja heidän omaisensa tiedostavat oikeutensa ja osaavat vaatia erilaisia palveluita ja asumismuotoja sekä yhteiskuntaan osallistumismahdollisuuksia itselleen. Tilaa-asiakkaat vaativat puolestaan Etevan toiminnalta enenevässä määrin tehokkuutta, vaikuttavuutta ja monimuotoisuutta. Nämä osittain erilaiset näkökulmat tulee jatkossakin kyetä yhdistämään YKS-palveluratkaisuissa.

Asuntorakentamisessa huomioidaan valtakunnalliset suositukset. Uusia ryhmäkoteja on rakennettu ja rakenteilla, kun asiakkaat ovat muuttaneet pois laitoksesta, mutta taloussuunnitelmakaudella tulee parantaa asuntoryhmissä sijaitsevien asuntojen sekä omien asuntojen saatavuutta asiakkaille.

Nykyiset omakotitalot ryhmäkoteina ovat tulleet tiensä päähän, koska ne edellyttäisivät laajoja remontteja eikä niiden laatua kuitenkaan saada vastaamaan nykyaatuksia. Siksi omakotitalokannasta luovutaan asteittain, kun saadaan korvaavia asuntoja tilalle.

Asiakkaiden toimintakykyä vahvistetaan henkilöstön osaamisen ja yksilöllisen elämän suunnittelun avulla, jotta voidaan rakentaa polkuja ryhmäkoteista asuntoryhmiin ja omiin asuntoihin. Tämä edellyttää tiivistä yhteistyötä kuntien rakennustuotannosta vastuussa olevien tahojen kanssa. Myös teknologian antamat mahdollisuudet omissa asunnoissa ja asuntoryhmissä tutkitaan, arvioidaan ja hyödynnetään.

Toiminnalliset tavoitteet 2015

Oheisessa taulukossa on esitetty asumispalvelujen toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2015.

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Neuvottelut vuokra-asuntojen hankkimiseksi kuntien uudesta rakennuskannasta	Neuvotteluja käyty 5 kunnan edustajien kanssa	Yhteistyöesitys 5 kunnalle
Suunnitelma vanhoista omakotitaloista luopumiseksi	Mäntsälä, Järvenpää, Hyvinkää ja Vantaa	5 omakotitalosta luopuminen
Lasten vaativan asumisen yksikön perustaminen	Yksikön perustaminen 3-4 lapselle	Perustettu, mikäli riittävästi kysyntää
Henkilöstö osaa käyttää Boardmaker-ohjelmaa, jotta asiakkaiden kommunikaatiomahdollisuudet paranevat	25 % vakituisesta henkilöstöstä	Erillinen kysely
Sisäinen liikkuvuus lisääntyy ja vakiintuu	10 % nousu edellisestä vuodesta	Tuntiseuranta 1-3 päivän sairauslomasijainten määrän vähentyminen
Monipuolisen osaamisen hyödyntäminen ja lisääminen	Sairaanhoitajien, sosionomien ja avustajien palkkaaminen Tukiryhmätoiminnan hyödyntäminen	Sairaanhoitajien määrä 20 Sosionomit/erikoisohjaajat 5 Avustajat 36 Tukiryhmää käytetty 7 asiakkaalla

3 Käyttötalousosa

Toiminnan tunnusluvut

Oheisissa taulukoissa on esitetty asumisen ja perhehoidon vuoden 2015 talousarvion ja hinnoittelun pohjana olevat suoritemäärät.

No	Nimi	Aiempi no	Päiviä TA2015	Tunteja TA2015
Asuminen				
2.1.1	Lasten ja nuorten lyhytaikainen asumispalvelu	2.6	6 700	
2.1.3	Lasten ja nuorten pitkäaikainen asumispalvelu	2.16	1 300	
2.1.5	Lasten ja nuorten tuntihoito	2.13 ja 2.19		850
2.1.6	Omaan elämään valmennus	2.7	2 500	
2.1.7	Laaja omaan elämään valmennus	2.17	30	
2.2.1	Tuki omaan asuntoon (tuntiperusteinen)	2.1 ja 2.20		25 000
2.2.2	Vähäinen avun tarve	2.2	31 000	
2.2.3	Kohtalainen avun tarve	2.3 ja 2.4	115 000	
2.2.5	Suuri avun tarve	2.5	26 000	
2.2.7	Kaiken kattava avun tarve	2.8 ja 2.14	37 000	
2.2.9	Erittäin vaativa kuntoutuksellinen asuminen	2.9 ja 2.15	16 700	
2.3.1	Päiväaikainen toiminta asumisyksikössä	2.10 ja 2.18	6 000	
2.3.2	Määräaikainen lisätuki asumispalvelussa	2.11	1 200	

No	Nimi	Aiempi no	Päiviä TA2015	Tunteja TA2015
Perhehoito				
3.1.1	Perhehoito, taso 1	3.1	13 099	
3.1.2	Perhehoito, taso 1, lastensuojeluasiakas			
3.1.3	Perhehoito, taso 1, lyhytaikainen perhehoito			
3.1.4	Perhehoito, taso 2 (vaativa perhehoito)	3.2	7 383	
3.1.5	Perhehoito, taso 2, lastensuojeluasiakas			
3.1.6	Perhehoito, taso 2, lyhytaikainen perhehoito			
3.1.7	Perhehoito, taso 3 (erityisen vaativa perhehoito)			
3.1.8	Perhehoito, taso 3, lastensuojeluasiakas			
3.1.9	Perhehoito, taso 3, lyhytaikainen perhehoito			

Tunnusluku

Htv
 Vakinaiset virat/toimet
 Asiakasmäärä, pitkäaikaiset
 Asiakasmäärä, lyhytaikaiset
 Asiakasmäärä, parkki/tuntihoito
 Henkilöstömäärä asiakkaittain
 Asumisyksiköiden määrä
 Erillisten asuntojen määrä
 Perhehoitajien määrä
 Perhehoitajien määrä, lyhytaikaiset

	TP2013	TA2014	TA2015
Htv	947	938	804
Vakinaiset virat/toimet	922	840	761
Asiakasmäärä, pitkäaikaiset		820	810
Asiakasmäärä, lyhytaikaiset		128	142
Asiakasmäärä, parkki/tuntihoito		36	55
Henkilöstömäärä asiakkaittain			
Asumisyksiköiden määrä	132	130	125
Erillisten asuntojen määrä	29	29	33
Perhehoitajien määrä		35	37
Perhehoitajien määrä, lyhytaikaiset		134	145

Lisäksi seurataan henkilöstö- ja asiakasmääriä tuotteittain sekä jonotilannetta ja tyhjiä paikkoja sijaintipaikoittain.

3.1.2 Päiväaikainen toiminta

Toiminnan kuvaus

Eteva tuottaa vammaisille sekä muille erityisen tuen tarpeessa oleville henkilöille yksilöllisesti suunniteltua, monipuolista, kuntoutuksellista ja virikkeellistä päiväaikaista toimintaa. Toiminnan tavoitteena on muun muassa asiakkaiden osallisuuden lisääminen, toimintakyvyn tukeminen ja työllistyminen. Päiväaikainen toiminta tarjoaa asiakkaille onnistumisen kokemuksia sekä mahdollisuuksia osallisuuteen, uuden oppimiseen ja vuorovaikutukseen.

Päiväaikaisella toiminnalla pyritään edistämään asiakkaiden osallisuutta yhteiskuntaan sekä tukemaan heidän itsenäistä elämäänsä. Työharjoittelun ja tuetun työllistymisen tavoitteena on työskentely avoimilla työmarkkinoilla yksilöllisen tuen turvin. Kuntouttava työtoiminta ja työhönvalmennus tukevat koko- tai osa-aikaista työllistymistä ja työssä pysymistä, oman elämän hallintaa sekä harjaannuttavat työelämän taitoja. Toiminta tapahtuu pääsääntöisesti ryhmässä, ryhmäkokoon vaikuttaa asiakkaiden avun tarve. Päivätoiminnan tavoitteena on rytmittää asiakkaan arkea mielekkäällä tavalla, opetella erilaisia arkeen liittyviä asioita, ylläpitää toimintakykyä, tukea kommunikaatiota sekä avustaa asiakasta osallistumaan ryhmätoimintaan ja yhteiskuntaan mahdollisimman normaalissa ympäristössä. Vuonna 2015 otetaan käyttöön uusi palvelutuote päiväaikainen toiminta asumisyksikössä.

Päiväaikaisen toiminnan sisältö ja toteuttamistavat sovitaan kunkin asiakkaan yksilökeskeisessä suunnitelmassa (YKS) palvelutuotteen tarjoamissa puitteissa. Asiakkaan toimintakyvyn ja tuen tarpeen arviointi on jatkuvaa, ja asiakasturvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Eteva järjestää terveelliset ja turvalliset työskentelyolosuhteet asiakkailleen. Toimintaa järjestetään toimintakeskuksissa, kunnissa ja yrityksissä sekä liikkuvana päivätoimintana, jolloin toiminnan toteutusmuodot, -paikat ja -tilat voivat vaihdella. Palvelut toteutetaan yhteistyössä asiakkaiden, heidän omaistensa sekä eri yhteistyötahojen kanssa.

Toiminnan painopistealueet 2015

Palvelutuotantoa kehitetään yhteistyössä tilaaja- ja henkilöasiakkaiden kanssa.

Toimintamalleja ja palveluita uudistetaan hyödyntämällä kuntien ja muita julkisia tiloja, lisäämällä liikkumista ja toimintaa toimintakeskusten ulkopuolella sekä ottamalla käyttöön uutena tuotteena päiväaikainen toiminta asumispalveluissa.

Osallistutaan aktiivisesti valtakunnalliseen kehittämistyöhön muun muassa yhteistyössä Kehitysvammaliiton kanssa.

Jaetaan sisäisesti parhaita käytäntöjä palvelupäälliköiden kesken.

Asiakkaiden ja heidän omaistensa osallisuutta palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä vahvistetaan. Asiakkaiden läheisille järjestetään säännöllisesti omaisten iltoja.

Henkilöstön osaamista kehitetään tulevaisuuden asiakastarpeita ennakoiden: muun muassa autismin kirjo, kommunikaatio-osaaminen, rakenteinen kirjaaminen sekä itsemääräämisoikeuslain tuomat muutokset.

Varmistetaan, että asiakkaat ovat oikeilla tuotteilla yhteistyössä palveluratkaisuyksikön kanssa.

Tehdään tiivistä kuntayhteistyötä sekä panostetaan markkinointiin ja viestintään.

Toimintaympäristön keskeiset muutokset ja vaikutukset taloussuunnitelmakaudella

Valmisteilla olevan uuden vammaispalvelulain mukaan päiväaikaisen toiminnan tarkoituksena on turvata vammaiselle henkilölle osallistuminen säännölliseen ja mielekkääseen toimintaan,

joka mahdollistaa sosiaalisen vuorovaikutuksen. Päiväaikaista toimintaa on järjestettävä viitenä päivänä viikossa. Toimintaa voidaan järjestää harvemmin, jos se on vammaisen henkilön yksilöllinen avun tarve sekä elämäntilanne kokonaisuudessaan huomioon ottaen hänen etunsa mukaista. Myös asiakkaiden valinnanvapaus lisääntyy taloussuunnitelmakaudella.

Nuorten kehitysvammaisten koulutustaso on parantunut, ja koulun päätyttyä onkin tärkeää, että opittuja taitoja voidaan hyödyntää ja kehittää päiväaikaisessa toiminnassa. Nuoret ovat hyvin tietoisia siitä, mitä haluavat tehdä, joten Etevan pitää pystyä uudistamaan palvelutarjontaansa voidakseen vastata muuttuvaan kysyntään. Keskiöön tässä uudistamisessa nousevat palvelujen monimuotoisuus ja yhteiskuntaan osallistumisen mahdollisuus. Myös työllistymiseen liittyviä palveluja pitää kehittää.

Päiväaikaisen toiminnan kysyntä laajenee ja asiakaskunta monimuotoistuu taloussuunnitelmakaudella. Väestön vanheneminen heijastuu myös Etevan asiakkaisiin: ikääntyville asiakkaille pitää pystyä tarjoamaan heidän tarpeisiinsa sovitettua päiväaikaista toimintaa. Laitospurun myötä myös haastavien asiakkaiden määrä lisääntyy, mikä voi osaltaan lisätä haastavien asiakastilanteiden määrää sekä uhka- ja väkivaltatilanteita.

Päiväaikaisessa toiminnassa hyödynnetään enenevässä määrin ympäröivän yhteiskunnan ja erityisesti kuntien tarjoamia palveluita, kuten kirjastot ja uimahallit. Tämä vähentää osaltaan toimintakeskusten ja sitä kautta kiinteiden tilaratkaisujen tarvetta.

Palveluita tuotetaan enenevässä määrin myös asumisyksiköissä, mikäli se on asiakkaan kannalta perusteltua. Henkilöstön liikkuvuus asumisyksiköiden ja päiväaikaisen toiminnan välillä on suunniteltua ja joustavaa, mikä mahdollistaa henkilöstölle itsenäisen työtteen ja ammatillisen osaamisen lisääntymisen.

Päiväaikainen toiminta on nykyisessä vaikeassa taloustilanteessa joutunut joissain kunnissa myös säästötoimenpiteiden kohteeksi. Asiakkaita saatetaan siirtää kuntien omien palveluiden piiriin tai päiväaikaisen toiminnan määrää vähennetään, vaikka tähän ei olisi asiakaskohtaisia syitä. Lyhyen aikavälin säästöt voivat johtaa lisääntyneisiin kustannuksiin pitkällä aikavälillä, joten Etevan on yhdessä omistajakuntiansa kanssa löydettävä asiakaslähtöiset toimintatavat, joilla varmistetaan muun muassa asiakkaiden toimintakyvyn ylläpito ja kehittäminen.

Myös kilpailu lisääntyy, mikä edellyttää Etevalta kustannustehokkuutta, jota voidaan saada aikaan muun muassa kuljetus- ja tilakustannuksia alentamalla.

Toiminnalliset tavoitteet 2015

Oheisessa taulukossa on esitetty päiväaikaisen toiminnan toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2015.

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Sisäisen liikkuvuuden lisääminen	10 % kasvu edellisestä vuodesta	Tehdyt tunnit
YKS-toimintamallin yhdenmukaistaminen	Kaikilla samat työskentelymenetelmät ja lomakkeet käytössä	YKS-asiakasseuranta
Henkilöstörakenteen monipuolistaminen sekä osaamisen hyödyntäminen ja lisääminen tätä kautta	Ohjaajatasolla muiden kuin lähihoitajakoulutuksen käyneiden osuus lisääntyy	HRM-seuranta
Yhteiskunnan tarjoamien palveluiden lisääntyvä käyttö	Jokaisesta yksiköstä liikutaan enemmän ulos	Käytössä olevien tilojen kokonaismäärän kehitys Viikko-ohjelmien seuranta

Toiminnan tunnusluvut

Oheisessa taulukossa on esitetty päiväaikaisen toiminnan vuoden 2015 talousarvion ja hinnoittelun pohjana olevat suoritemäärät.

No	Nimi	Aiempi no	Päiviä TA2015	Tunteja TA2015
Päiväaikainen toiminta				
4.1.1	Tuettu työllistyminen, vähäinen tuen tarve	4.2		5 300
4.1.2	Tuettu työllistyminen, kohtalainen tuen tarve			
4.1.3	Tuettu työllistyminen, suuri tuen tarve			
4.1.4	Kuntouttava työtoiminta	4.3		
4.2.1	Työllistymistä ja työssä pysymistä tukeva toiminta	4.1	42 000	
4.3.1	Osallisuutta tukeva toiminta, vähäinen tuen tarve	4.4	34 000	
4.3.2	Osallisuutta tukeva toiminta, kohtalainen tuen tarve	4.5	24 000	
4.3.3	Osallisuutta tukeva toiminta, suuri tuen tarve	4.6	30 000	
4.3.4	Osallisuutta tukeva toiminta, kaiken kattava tuen tarve	4.9	600	
4.3.5	Määräaikainen lisätuki päiväaikaisessa toiminnassa	4.8	600	

Tunnusluku

Htv
 Vakinaiset virat/toimet
 Asiakasmäärä
 Henkilöstömäärä asiakkaittain
 Toimipisteiden määrä

	TP2013	TA2014	TA2015
Htv	223	225	177
Vakinaiset virat/toimet	224	213	197
Asiakasmäärä	808	820	708
Henkilöstömäärä asiakkaittain	0,28	0,27	0,25
Toimipisteiden määrä	22	21	18

Lisäksi seurataan henkilöstö- ja asiakasmääriä tuotteittain sekä jonotilannetta ja tyhjiä paikkoja sijaintipaikoittain.

3.2 Erityispalvelut

Toiminnan kuvaus

Erityispalvelut on monialaista asiantuntijaosaamista tarjoava vastuualue, joka tuottaa palveluja sekä sisäisille että ulkoisille asiakkaille, kuten kunnille ja yhteistyökumppaneille. Erityispalvelut osallistuu myös valtakunnalliseen kehittämistyöhön lainsäädännön ja erityisohjeiden valmistelun osalta. Kehitysvamma-alan erityisosaamisen tarve on viime vuosina kasvanut laitostoiminnan purkamisen jälkeen. Kunnat odottavat Etevan palveluilta vaativaa ja laaja-alaista asiantuntijuutta, jonka vahvistamiseen on viime vuosina panostettu ja joka on myös taloussuunnitelmakauden painopistealueita. Erityispalvelut muodostuu kolmesta vastuuyksiköstä: palveluratkaisut, asiantuntijapalvelut ja kehitysvammapsykiatrian yksiköt.

Palveluratkaisuyksikkö vastaa palveluratkaisun suunnittelusta ja tuoteratkaisusta asiakkaille sekä valmistelee erityishuolto-ohjelmat osalle tilaaja-asiakkaista. Asiakkaiden avun tarpeen määrittelyssä käytetään ICF-pohjaisen tuen voimakkuuden pisteytystyökalun antamaa asiakaskohtaista tietoa.

Erityispalvelujen asiantuntijat ovat palveluprosessin toteutuksessa tukena tarjoamalla asiantuntijapalveluita (esim. psykologi ja erilaiset terapeutit) sekä tukitiimitoiminnan kautta. Etevan asiantuntijapalvelut on tarkoitettu asiakkaille, joilla on vaativa kehitysvammaisuuteen, monivammaisuuteen, mielenterveyteen tai autismin kirjoon liittyviä erityishaasteita. Palvelut toteutetaan yhteistyössä vammaisen henkilön ja hänen läheistensä sekä päivittäin hänen kanssaan toimivien henkilöiden kanssa.

Erityispalvelut vastaa myös kehitysvammapsykiatrian kriisi- ja intensiivipalveluista, tahdonvastaisen hoidon tutkimuksista ja toteutuksesta sekä kuntoutuksesta kolmessa kehitysvammapsykiatrian yksikössä. Haastavien erityispalvelujen tarve näyttää edelleen kasvavan taloussuunnitelmakaudella.

Erityispalveluilla on merkittävä tehtävä erityishuoltopiirin lakisääteisten tehtävien toteutuksessa. Laitoshoidon purkamisen on lisännyt erityishuolto-ohjelmien valmistelutarvetta uudesta näkökulmasta ja yksilöllisten palveluratkaisujen osalta. Lisäksi tahdonvastaisen erityishuollon tarve on kasvussa.

Resurssit	2013 TP	2014 TA	2015 TA
Henkilöstö (htv)	143	157	156
Suoritteet	11 889	13 990	13 930
Tuotot (1 000 €)	8 086	9 891	9 928
Kulut (1 000 €)	-8 948	-10 392	-9 936
Kate (1 000 €)	-862	-500	-8

Toimintaympäristön keskeiset muutokset ja vaikutukset taloussuunnitelmakaudella

Kehitysvammapsykiatristen palvelujen tarve on kasvussa. Palveluihin hakeudutaan seudullisesti ja valtakunnallisesti. Kriisipaikkoja tarvitaan säännöllisesti ja tahdonvastaisen erityishuollon määrä niin tutkimusten kuin hoidonkin osalta on kasvava.

Osaamisen tarve erityisesti haastavien asiakkaiden osalta lisääntyy. Yksilöllisten palveluratkaisujen määrä kasvaa. Erityispalvelut on tulevaisuudessa korkeatasoisen ja vaativan osaamisen asiantuntijayksikkö.

Toimintatapoja kehitetään jatkuvan parantamisen periaatteella ja tutkitun tiedon merkitys toiminnan kehittämisessä korostuu entisestään.

Itsemääräämisoikeuslain voimaantulo lisää palvelujen kysyntää. Sama koskee myös vammaislainsäädännön uudistamista. Molemmat lainsäädännölliset uudistukset edellyttävät monialaista asiantuntijaosaamista ja arviointia sekä mahdollista konsultaatio-osaamista.

Palvelutarpeen arviointikäytäntö on Eteva-tasoisesti suunniteltu ja hyväksytty. Se tuottaa lisäarvoa sekä tilaaja-asiakkaille että Etevan palvelutuotannolle ja sitä kautta henkilöasiakkaille.

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset vaativat johtamisjärjestelmän kehittämistä, uudenlaista osaamista sekä sisäistä koulutusta osaamisen ja palvelujen turvaamiseksi.

Kuntoutuva työote osana asiakkaan hyvää elämää lisääntyy. Yhteistyössä asumisen ja päiväaikaisen toiminnan kanssa kehitetään asiakkaiden palvelua parantavia hoito- ja palveluketjuja.

Kuntien palvelutuotannossa tapahtuviin muutoksiin vastataan joustavasti ja erityispalvelut turvaa jäsenkuntien tarpeita vastaavan asiantuntijaosaamisen. Tarvittaessa palveluita tarjotaan myös valtakunnallisesti.

Toiminnalliset tavoitteet 2015

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Uuden palvelutuoteluettelon mukaisten tuotemuutosten toteuttaminen	n. 170 asiakasta	Muutokset on tehty 1.5. ja 1.9.2015 mennessä
Asiakastarpeeseen perustuvien tuotemuutosten toteuttaminen	n. 60 asiakasta	Effican palvelutarpeen arviointijonon tilanne arviointikauden päätyttyä
Sosiaalityön asiantuntijuuden hyödyntäminen Etevatasoisessa toiminnan ja palveluiden suunnittelussa (rakenteellinen sosiaalityö)	2 sosiaalityön katsausta	Johdon arvio
Haastavaan asiakastyöhön liittyvän osaamisen kehittäminen palveluja tuottavissa yksiköissä (asuminen ja kepsyt)	Palveluja tuottavat yksiköt hoitavat haastavat tilanteet aiempaa paremmin	Uhka- ja väkivaltailmoitusten määrä Johdon arvio Koulutustilaisuuksien määrä Palautekysely erityispalveluista
Sisäiset ja ulkoiset asiakkaat ovat tyytyväisiä palveluun	Asiantuntijaosaamisen vahvistuminen ja käyttäminen asiakkaiden arjessa Asiantuntijapalveluiden myynnin lisääminen	Asiakastyytyväisyyskysely Myynnin kokonaismäärä
Kehitysvammapsykiatrian palvelut ovat kilpailukykyisiä ja myös kansallisesti kysytyjä	Asiakaspaikkojen täyttöaste keskimäärin 95 % Ulkokuntalaisten asiakkaiden määrä 20 % vuositasolla	Effica- ja talousraportointi
Liikkuvien kehitysvammapsykiatristen palvelujen käyttö lisääntyy	Liikkuvia palveluja toteutettu vuoden aikana 10 kpl	Määrällinen seuranta

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Erityispalvelujen prosessien kuvaaminen: 1) asiakkaaksi tuloprosessi ja 2) palveluprosessi	Prosessikuvaukset valmiit ja toimitaan niiden mukaisesti	Johdon arvio
Effican hyödyntäminen ajanvarauksessa	Kaikki asiantuntijat käyttävät ajanvarauskirjaa	Effica-raportointi
Kehittämishankkeilla luodaan uusia toimintamalleja tukitiimitoimintaan ja kehitysvammapsykiatrian palveluun	Eteva-tasoiset kehittämishankkeet	Hankeraportointi
Asiantuntijaosaamista tarjotaan valtakunnallisesti koulutustehtäviin	Asiantuntijakoulutusten määrä 5 vuodessa	Effica- ja talousraportointi
Asiantuntijaresurssien käyttö Etevan sisäisessä täydennyskoulutuksessa	1,5 htv työpanos Koulutustilaisuuksia 40 vuodessa	HRM-järjestelmä
Jalkautuvien palveluiden määrän lisääminen	1 kpl kuukaudessa	Effica- ja talousraportointi
Tukitiimien määrän lisääminen	Asumisessa ja päiväaikaisessa toiminnassa toteutetaan palvelutuoteuudistuksen mukaisesti 292 tukitiimiä vuodessa	Toteutuneiden tukitiimien määrä
Yksilöllisten tukitiimien määrän lisääminen	Yksilöllisiä tukitiimejä 25 vuodessa	Toteutuneiden tukitiimien määrä
Asiantuntijapalveluiden tuottaminen palvelutuoteuudistuksen mukaisesti	Palvelutuotekohtaisesti tuotetaan sovittu asiantuntijapalvelu	Effica-raportointi, ajanvarauskirjat

3.2.1 Palveluratkaisut ja asiantuntijapalvelut

Palveluratkaisut on sosiaalityön ja arjen kuntoutuksen asiantuntijayksikkö, joka vastaa asiakkaiden palveluihin tulosta sekä kuntayhteistyöstä asiakastilanteiden kautta. Palveluratkaisut tuottaa kaksi kertaa vuodessa sosiaalityön katsauksen, joka tuottaa suunnittelun pohjatietoa johdolle, ja mahdollistaa rakenteisen sosiaalityön toteutumisen kuntayhtymässä. Sosiaalityön

ja kuntoutusasiantuntijoiden asiantuntijuus on Etevan muiden yksiköiden käytettävissä myös asiakkaiden arjessa.

Asiantuntijapalvelut sisältää käyttäytymistieteellisen, sosiaali- ja yhteiskuntatieteellisen sekä lääketieteellisen osaamisen yhteistyössä HUS:n neuropsykiatrian poliklinikan kanssa. Asiantuntijapalveluja antavat kehitysvammaisuuteen ja neuropsykiatriin häiriöihin erikoistuneet psykologit, toimintaterapeutit, puheterapeutit, musiikkiterapeutit, fysioterapeutit, AAC-ohjaajat, autismi- ja aistimonivammaisten kuntoutusohjaajat, kuntoutusasiantuntijat ja sosiaalityön ammattilaiset.

HUS:n neuropsykiatrian poliklinikka palvelee kahden kehitysvammapsykiatrin työpanoksella Etevan asiakkaita kolmessa yksikössä, joissa asiakkaat ovat kriisi-, intensiivi- tai kuntoutusjaksoilla. Lisäksi Eteva tarjoaa jalkautuvia palveluja, joiden tavoite on ennakoiva ja jotka mahdollistavat henkilöasiakkaiden palvelun heidän omissa toimintaympäristöissään.

Toiminnan painopistealueet 2015

Palveluratkaisut

Uuden moniammattillisen palvelutarpeen arviointimallin jatkokehittäminen ja käytön laajentaminen kaikkiin Etevan asiakkaisiin sekä kuntien omien palveluiden piirissä oleviin asiakkaisiin. Arviointimallissa on keskiössä asiakaskohtainen ja luotettavasti dokumentoitu tieto. Kyseinen toimintamalli on osa vammaislainsäädännön uudistusta, joten kyse on myös tulevaan palvelutarpeeseen valmistautumisesta.

Etevan palvelutuotannon ja jäsenkuntien tukeminen palvelutuoteuudistuksen läpiviemisessä.

Etevan palveluiden suunnittelussa on otettu käyttöön uusi toimintamalli (palveluratkaisu). Vuoden 2015 aikana laaditaan Eteva-tasolla suunnitelma siitä, miten henkilöasiakkaalle palveluratkaisussa määritellyn palvelun toteutumista seurataan niin, että tilaaja-asiakkaat saavat tarvitsemansa tiedot asiakkaiden saamasta palvelusta.

Etevan palveluiden suunnittelussa vahvistetaan voimavaralähtöisyyttä ja yksilökeskeisyyttä. Asiakkaan palvelukokonaisuuden suunnittelussa korostuu kuntoutuksellinen näkökulma.

Asiantuntijapalvelut

Asiakasprosessin uudistaminen tavoitteena turvata asiantuntijapalvelut asiakkaille palveluihin tulosta aina toteutukseen asti.

Vastaaminen palvelutuoteuudistuksen pohjalta asiakkaiden oikeuteen saada asiantuntijapalveluja henkilökohtaisesti määritetyn palvelutuotteen mukaisesti.

Henkilökohtaisen palvelun ja tukitiimien määrä Etevan asumispalveluissa ja päiväaikaisessa toiminnassa lisääntyy merkittävästi vuoden 2015 aikana.

Asiantuntijapalveluiden tuottaminen Lahden kaupungille, Peruspalvelukeskus Aava -liikelaitokselle, Hattulan kunnalle, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen keskussairaaloille sekä Evantialle. Lisäksi ulkoista asiantuntijapalvelua myydään muille tilaaja-asiakkaille kysynnän mukaan.

Panostaminen valtakunnalliseen kehittämistoimintaan tavoitteena toimia valtakunnallisena huippuyksikkönä myös tulevaisuudessa. Eteva tarjoaa vaativien kuntoutuspalvelujen kehitys- ja testiympäristön, jossa kehitetään uusia palvelumalleja erityisen vaativaa tukea tarvitsevien vammaisten henkilöiden itsenäisen elämän ja osallisuuden edistämiseksi.

Toiminnan tunnusluvut

Tunnusluku	TP2013	TA2014	TA2015
Htv	33	36	31
Vakinaiset virat/toimet	51	48	48
Palvelupyynnöiden käsittelyaika			
Palveluratkaisujen määrä		272	350
Tukitiimit	121	238	292
Tukitiimit, yksilölliset tuotteet		25	25
Asiantuntijatyö tunteina			14 020

Lisäksi seurataan jonotilannetta, sisäisesti käytettyä asiantuntijapalveluiden määrää tuotteittain, ulosmyytyjen asiantuntijapalveluiden määrää tuotteittain ja asiakastytyväisyyttä.

3.2.2 Kehitysvammapsykiatria

Kehitysvammapsykiatrian palvelu on rinnastettavissa erikoissairaanhoidon, mutta toiminta- ja työskentelytavoissa korostuu toiminta sosiaali- ja terveydenhuollon rajapinassa ja sitä kautta moniammatillisuus. Myös toimintaympäristö on kodinomaisempi kuin erikoissairaanhoidossa.

Kehitysvammapsykiatrian palvelua tuotetaan kolmessa vastuuyksikössä ja myös liikkuvana palveluna asiakkaan omassa koti- ja/tai työympäristössä.

Kehitysvammapsykiatrian palvelu on tarkoitettu henkilöille, joilla on vaativia erityistarpeita, jotka liittyvät mielenterveyden- ja autismin kirjon häiriöihin tai eri syistä johtuvaan vakavaan haastavaan käyttäytymiseen. Kehitysvammapsykiatriset yksiköt tarjoavat apua kriisitilanteissa sekä intensiivistä kuntoutusta suunnitellusti ja tavoitteellisesti.

Palvelu on aina määräaikaista, ja tavoitteena on löytää asiakkaalle jatkopaikka ensisijaisesti Etevan asumisen ja päiväaikaisen toiminnan piiristä.

Toiminnan painopistealueet 2015

Kehitysvammapsykiatrian yksikköjen toimintaa kehitetään seudullisesti ja valtakunnan tasolla merkittäviksi palveluntuottajiksi.

Liikkuvan, ennakoivan palvelun määrää lisätään tavoitteellisesti.

Asiakasprosessia uudistetaan osana palvelutuoteuudistusta koko vastuualueella.

Tutkitun tiedon avulla kehitetään kehitysvammapsykiatrian toimintamalleja muun muassa osana suunniteltuja kehittämishankkeita.

3 Käyttötalousosa

Toiminnan tunnusluvut

Oheisessa taulukossa on esitetty kehitysvammapsykiatrian vuoden 2015 talousarvion ja hinnoittelun pohjana olevat suoritemäärät.

No	Nimi	Aiempi no	Päiviä TA2015	Tunteja TA2015
Kehitysvammapsykiatrian yksiköt				
6.1.1	Kriisijakso	6.1	2 290	
6.1.2	Intensiivijakso	6.2	4 060	
6.1.3	Kuntoutusjakso I	6.3	2 900	
6.1.4	Kuntoutusjakso II		2 900	
6.1.5	Lapsen tai nuoren intensiivijakso	6.4	1 100	
6.1.6	Lapsen tai nuoren kuntoutusjakso	6.5	680	
6.1.7	Liikkuva kehitysvammapsykiatrian palvelu			
6.1.8	Lisätuote lastensuojelun asiakkaalle			

Tunnusluku

Htv

Vakinaiset virat/toimet

Henkilöstömäärä asiakkaittain

Toimipisteiden määrä

Asiakaspaikkojen määrä

	TP2013	TA2014	TA2015
Htv	110	121	125
Vakinaiset virat/toimet	104	102	102
Henkilöstömäärä asiakkaittain			
Toimipisteiden määrä	3	3	3
Asiakaspaikkojen määrä		42	42

Lisäksi seurataan asiakasmäärää tuotteittain, asiakastytyvääisyyttä sekä jonotilannetta ja tyhjiä paikkoja sijaintipaikoittain.

3.3 Tukipalvelut ja kuntayhtymän johto

Toiminnan kuvaus

Tukipalvelut muodostuvat henkilöstötoimesta, taloushallinnosta ja viestinnästä.

Henkilöstötoimi tuottaa yhtymän henkilöstöhallinnolliset ja palkanmaksatukseen liittyvät palvelut sekä valmistelee ja toteuttaa sovitusti riskienhallintaan, turvallisuuteen, työsuojeluun, työkykyasioihin, osaamisen kehittämiseen sekä henkilöstön saatavuuteen liittyvät palvelut.

Taloushallinto vastaa ulkoisesta ja sisäisestä laskentatoimesta, hallinto- ja päätöksentekomenettelyyn liittyvistä tehtävistä sekä tietohallinnosta. Taloushallinnon tehtävänä on auttaa ja tukea palvelutoimintoja niiden omassa työssä laadukkaasti asiakaspalvelun tuottamiseksi.

Viestinnän tehtävänä on suunnitella, toteuttaa, arvioida ja kehittää Etevan strategian mukaiseen tahtotilaan vaikuttavia ja sitä edistäviä viestinnällisiä sisältöjä, menetelmiä ja toimenpiteitä. Viestinnän tavoitteena on lisätä tilaaja-asiakkaiden tietoisuutta palveluistamme, edistää henkilökunnan ja asiakkaiden hyvinvointia sekä kasvattaa Etevan vetovoimaa työnhakija-markkinoilla. Vuonna 2015 valmistuu Etevan strategian pohjalta valmisteltu viestintäohjelma.

Viestintä koordinoi myös Eteva-tason kehittämistoimintaa. Vuonna 2015 keskeisiä ulkoisia kehittämisprojekteja/hankkeita ovat (suluissa mainittu yhteistyökumppanit):

- Tekes-hanke Speedy Recovery (SaWe ja DIGILE)
- Kuntoutujan osallistaminen (MAMK)
- Neuro-kognitiivinen käyttäytymisanalyysi (Jyväskylän yliopisto)
- VIA, Vammaisten ihmisoikeudet asumisessa (Kynnys ry (VIKE), Mielenterveyden keskusliitto ry ja Kehitysvammaisten tukiliitto ry)
- THL-projekti ASKO, vammaispalvelun ja kehitysvammaispalvelun erityishuollon asiakasasiakirjojen katselmointi (Tieto Oyj, Turku, Jyväskylä, Eksote, Helsinki, Validia, Järvenpää, Kuusamo, Saarikka)

Kuntayhtymän johtoon on budjetoitu Etevan luottamuselimet (yhtymäkokous, yhtymähallitus ja tarkastuslautakunta), toimitusjohtaja, viestintä- ja kehittämisjohtaja, tiedottaja ja erityishuollon lakisääteiset tehtävät, kuten erityishuollon johtoryhmä.

Erytyishuollon johtoryhmä on lakisääteinen yhtymähallituksen alainen toimielin. Se vastaa erityishuolto-ohjelmien tekemisestä, mikäli jäsenkunta ei niitä itse valmistelee, ja tekee erityishuoltopäätökset kehitysvammaisten tahdonvastaisesta erityishuollosta. Lisäksi se seuraa ja ohjaa suojatoimenpiteiden ja niihin liittyvän ohjeistuksen toteutumista. Erytyishuollon ohjausryhmän ohjauksessa valmistellaan myös yksilölliset palvelutuotteet sekä päätetään niiden sisällöstä ja hinnasta.

Toiminnan painopistealueet 2015

Sote-uudistuksen toimeenpanoon valmistautuminen.

Kuntayhtymän strategian toteuttaminen.

Asiakaspalautejärjestelmän käyttöönotto. Asiakas- ja omaisraatien perustaminen ja toiminnan käynnistäminen.

Elintarvikkeiden ja ateriapalveluiden kilpailutuksen toteutus.

Sähköisten palveluiden jatkokehittäminen sekä toimintojen sähköistämisen jatkaminen.

Konsernitason riskienarvioinnin toteuttaminen.

Sijaishankinnan selvityksen valmistelu ja päätösten toimeenpano.

Henkilöstösuunnittelun jatkokehittäminen: henkilöstömitoitus ja työajan käytön suunnittelu.

Työympäristön turvallisuuden edistäminen osaamisen kehittämisen kautta: ennakointi, perehdytys ja koulutus sekä jälkihoito.

Työ- ja työmatkatapaturmien vähentäminen: tapaturmien tutkinta, tapahtuneesta oppiminen.

Henkilöstön työkyvyn ylläpito ja edistäminen: sairauspoissaolojen määrän vähentäminen sekä työkykyriskin varhainen tunnistaminen ja puuttuminen.

Viestintäohjelman laatiminen ja jalkauttaminen.

Markkinointisuunnitelman laatiminen: jäsenkunnat ja muut tilaaja-asiakkaat, koulutusorganisaatiot sekä alan messut ja tapahtumat.

Kehittämisprojektien koordinointi ja priorisointi.

Vapaaehtoistoiminnan vakiinnuttaminen Etevan palvelutuotantoa täydentävänä toimintana.

Toiminnalliset tavoitteet 2015

Oheisessa taulukossa on esitetty tukipalvelujen ja kuntayhtymän johdon toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2015.

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Terveysperusteisten poissaolojen määrän väheneminen	1,5 %	Terveystalon ja henkilöstöhallinnon raportit
Työ- ja työmatkatapaturmien kokonaismäärän vähentyminen	15 %	Terveystalon ja henkilöstöhallinnon raportit
Strategian toteutuminen arjessa	Strategian toimeenpanosuunnitelman toteutuminen	Johdon arvio Strategiset tulostittarit
Vapaaehtoistoiminnan vakiinnuttaminen	Vapaaehtoistoiminta on käynnistynyt 5 palvelupäällikön alaisissa yksiköissä	Vapaaehtoistoiminnan kumppaneiden määrä Vapaaehtoisten määrä Vapaaehtoistoimintaa hyödyntävien yksiköiden määrä
Asiakaspalautejärjestelmän hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä	Asiakaspalautejärjestelmä on otettu käyttöön eri asiakasryhmissä	Toteutettujen asiakaskyselyiden määrä
Etevan aktiivinen markkinointi työnantajana sekä asiakaslähtöisenä ja monimuotoisena palveluntuottajana	Uudet tai laajentuneet tilaaja-asiakkuudet Eteva on haluttu työnantaja	Toteutuneiden suoritteiden määrä Kuntakontaktien määrä Hakemukset avointa virkaa/tointa kohden

Toiminnan tunnusluvut

Resurssit	2013 TP	2014 TA	2015 TA	2016 TS
Tukipalvelut yhteensä				
Henkilöstö (htv)	48	46	49	48
Tuotot	572 898	481 850	532 600	534 000
Kulut	-5 498 645	-6 189 474	-6 795 001	-6 700 000
Kate	-4 925 747	-5 707 624	-6 262 401	-6 166 000
Kuntayhtymän johto				
Henkilöstö (htv)	4	3	6	6
Tuotot	0	0	85 000	87 000
Kulut	-590 639	-549 902	-1 111 604	-1 100 000
Kate	-590 639	-549 902	-1 026 604	-1 013 000
Henkilöstötoimi				
Henkilöstö (htv)	20	20	20	20
Tuotot	383 389	325 000	311 000	310 000
Kulut	-2 295 758	-2 347 313	-2 766 732	-2 700 000
Kate	-1 912 369	-2 022 313	-2 455 732	-2 390 000
Talous/tietohallinto				
Henkilöstö (htv)	24	23	23	22
Tuotot	189 509	156 850	136 600	137 000
Kulut	-2 612 248	-3 292 259	-2 916 665	-2 900 000
Kate	-2 422 739	-3 135 409	-2 780 065	-2 763 000

Seuraavassa taulukossa on esitetty erityishuollon johtoryhmän toiminnan tunnusluvut.

Tunnusluku	TP2013	E2014	TA2015
Päätöskokoukset	25	29	32
Erityishuolto-ohjelmat	195	185	200
Yksilölliset palvelutuotteet	13	13	13
Tahdonvastainen erityishuolto	15	45	45
Suojatoimenpiteet	4 133	4 100	4 100

Lisäksi seurataan tukipalvelujen asiakastytyväisyyttä.

4 Uudenmaan Vammaispalvelut Oy

Toiminnan kuvaus

Yhtiön tehtävänä on omistaa, tuottaa, hallita sekä ylläpitää vammaisten asumiseen ja palvelutoimintaan tarkoitettuja kiinteistöjä ja osakehuoneistoja sekä vuokrata niitä edelleen vammaisten asuin- ja palvelukäyttöön konsernin toiminta-alueella.

Resurssit	2013 TP	2014 TA	2015 TA	2016 TS	2017 TS
Henkilöstö	6,5	6,5	6	6	6
Tuotot	8 999 024	7 896 000	8 124 000	8 120 000	8 130 000
Kulut	-11 382 747	-7 885 852	-8 123 000	-8 119 000	-8 129 000
Kate	-2 383 723	10 148	1 000	1 000	1 000

Sarakkeet 2013 TP ja 2014 TA sisältävät Uudenmaan Vammaispalvelut Oy:n ja Pääjärven kiinteistöpalvelut Oy:n luvut yhdistettyinä.

5 Tuloslaskelmaosa

Vuoden 2017 osalta taloussuunnitelma ei ole laadittavissa, koska sote-uudistuksen vaikutukset Etevan toimintaan eivät ole vielä tiedossa.

TULOSLASKELMA

TOIMINTATUOTOT	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016
Myyntituotot	69 263 357	71 092 165	65 751 653	66 250 000
Jäsenkunnat	65 425 738	67 601 422	62 029 749	62 550 000
Muut ulkoiset asiakkaat	3 837 619	3 490 743	3 721 904	3 700 000
Maksutuotot	7 045 563	7 258 420	6 655 390	6 730 000
Asuntojen vuokratuotot	4 217 919	4 544 299	4 077 787	4 150 000
Muut maksutuotot	2 827 644	2 714 121	2 577 603	2 580 000
Tuet ja avustukset	650 037	436 938	319 500	320 000
Muut toimintatuotot	162 745	31 330	32 500	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	77 121 702	78 818 853	72 759 043	73 300 000
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-56 344 457	-58 147 004	-51 467 969	-51 925 000
Palkat ja palkkiot	-42 130 121	-43 713 472	-40 146 021	-40 500 000
Eläkekulut	-8 054 456	-8 353 339	-7 923 103	-8 000 000
Kuntien eläkemenoperusteiset maksut	-2 261 318	-2 099 653	0	
Muut henkilösivukulut	-2 867 848	-2 808 824	-2 369 947	-2 395 000
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	-1 030 714	-1 171 716	-1 028 898	-1 030 000
Palvelujen ostot	-9 330 040	-8 883 145	-9 753 468	-9 500 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 218 811	-2 204 060	-2 029 420	-2 050 000
Avustukset	-481 943	-431 200	-346 900	-350 000
Muut toimintakulut	-366 110	-231 990	-295 721	-300 000
Kiinteistökulut	-8 503 241	-8 538 156	-8 331 973	-8 570 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-77 244 602	-78 435 555	-72 225 451	-72 695 000
TOIMINTAKATE	-122 900	383 298	533 592	605 000
Rahoitustuotot ja -kulut	494 802	2 500	7 800	5 000
Rahoitustuotot	513 908	15 000	20 000	20 000
Rahoituskulut	-19 106	-12 500	-12 200	-15 000
VUOSIKATE	371 902	385 798	541 392	610 000
Poistot ja arvonalentumiset	-410 896	-375 518	-503 100	-600 000
Satunnaiset erät	-200 000	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-238 994	10 280	38 292	10 000

5 Tuloslaskelmaosa

TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/toimintakulut	99,8 %	100,5 %	100,7 %	100,8 %
Vuosikate/poistot	90,5 %	102,7 %	107,6 %	101,7 %
Kertynyt yli-/alijäämä *)	-3 201 878	-3 191 598	-3 153 306	-3 143 306

*) Vuoden 2014 tilikauden tulos on ennusteen mukaan selkeästi parempi kuin alkuperäisessä talousarviossa, joten kertyneen alijäämän arvioidaan pienenevän tilinpäätösvaiheessa tässä esitetystä

6 Investointiosa

Investointimenojen kokonaismäärä on 811,3 tuhatta euroa, josta palvelutoiminnan osuus on 380,0 ja tukipalveluiden 431,3 tuhatta euroa.

Palvelutoiminnan laite- ja kalustehankinnat ovat uushankintoja vuonna 2015 toimintansa aloittaviin asumisyksiköihin sekä lasten ja nuorten lyhyt- ja pitkäaikaisten asumisyksiköiden korvaavia kalustehankintoja.

Päiväaikaisen toiminnan käytössä olevat vanhimmat asiakaskuljetuksiin käytettävät ajoneuvot ovat vuodelta 1999, joten niiden kunto edellyttää korvausinvestointeja.

Asiakastietojen käsittelyn ja raportoinnin tehostamiseksi hankitaan asiakastietojärjestelmään uusia toimintoja mahdollistavia lisenssejä. Muut pitkävaikutteiset menot kattavat varaukset asianhallintajärjestelmän kehittämiseen sekä palkkatoimintojen uudistamiseen, koska nykyisen palkanlaskentaohjelmiston kehittäminen päättyi vuonna 2014.

Hallintoon on varattu 10,0 tuhatta euroa työpaikkatarkastusten yhteydessä esiin nousseisiin ergonomian kehittämistarpeisiin.

INVESTOINNIT	Palvelu- toiminnot	Tuki- palvelut	TA 2015
Aineettomat hyödykkeet		-421 250	-421 250
Järjestelmälisenssit		-61 250	-61 250
Muut pitkävaikutteiset menot		-360 000	-360 000
Aineelliset hyödykkeet	-380 000	-10 000	-390 000
Ajoneuvot	-135 000		-135 000
Muut laitteet ja kalusteet	-245 000	-10 000	-255 000
Investoinnit yhteensä	-380 000	-431 250	-811 250

INVESTOINNIT	E 2014	TA 2014	TP 2013
Aineettomat hyödykkeet	199 816	150 000	239 145
Järjestelmälisenssit	41 300		
Muut pitkävaikutteiset menot	158 516	150 000	239 145
Aineelliset hyödykkeet	330 863	427 000	123 424
Ajoneuvot	221 217	345 000	75 661
Muut laitteet ja kalusteet	109 646	82 000	47 763
Investoinnit yhteensä	530 678	577 000	362 569

7 Rahoitusosa

RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2015
Toiminnan rahavirta	
Vuosikate	541 000
Investointien rahavirta	
Investointimenot	-811 250
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-270 250

Eteva kuntayhtymä perussopimuksen 16 §:ään on vuonna 2014 tehty seuraava lisäys: *Jäsenkunnan osuus Kevan kuntayhtymälle määräämästä kunkin toimintavuoden eläkemenoperusteisesta maksusta kohdennetaan entisten Uudenmaan erityispalvelut-kuntayhtymän ja Pääjärven kuntayhtymän jäsenkunnille niiden ennen vuotta 2005 toteutuneen palvelujen käytön suhteessa mainituissa kuntayhtymissä. Eläkemenoperusteisena maksuna käytetään kummankin kuntayhtymän omaa, Kevan vuosittain ilmoittamaa eläkemenoperusteista maksua. Maksun perintä muutetaan 1.1.2014 alkaen siten, että Keva veloittaa eläkemenoperusteiset maksut suoraan jäsenkunnilta.*

Keva on lähettänyt vuoden 2014 ennakkomaksuja koskevat laskut Etevalle alkuvuodesta 2014, jolloin perussopimuksen muutos ei ollut vielä tullut voimaan. Koska Kevan laskutusjärjestelmässä ei voida hyvittää Etevalle osoitettuja laskuja ja osoittaa niitä uudelleen jäsenkunnille, Keva on suositellut, että Eteva veloittaa edelleen jäsenkunnilta vuoden 2014 ennakkomaksut.

Kevan suosituksen mukaisesti Eteva veloittaa vuoden 2014 ennakkomaksut jäsenkunnilta ja hyvittää vastaavan määrän jäsenkunnille niiden vuoden 2014 ostojen suhteessa. Jottei kuntayhtymä ajaudu likviditeettikriisiin, veloitetaan joulukuussa 2014 ennakkomaksut ja hyvityslaskut lähetetään alkuvuodesta 2015 vuoden 2014 laskutustietojen valmistuttua. Näiden maksusuoritusten ajankohta ei ole tarkalleen määriteltävissä, joten toisensa eliminoivina erinä niitä ei ole huomioitu rahoituslaskelmassa.

8 Henkilöstösuunnitelma

8.1 Vakanssit ja niiden kehitys

8.1.1 Vakanssin perustaminen ja lakkauttaminen sekä vakanssin käyttö

Vakanssilla tarkoitetaan kuntayhtymään toistaiseksi tai määräajaksi perustettua virkaa tai työsopimussuhteista tehtävää, jonka täyttämistä varten talousarvioon on varattu määräraha. Vakanssien perustaminen ja lakkauttaminen tapahtuu pääsääntöisesti kerran vuodessa toiminta- ja taloussuunnitelman käsittelyn yhteydessä.

Vakanssin tehtävänimikkeen ja siihen palkatun työntekijän tehtävän tulee vastata toisiaan. Vakanssin täyttöaste voi olla enintään sata silloin, kun sen vakituinen hoitaja tekee täyttä työaikaa. Vakanssin täyttöaste voi olla yli sata vain silloin, kun vakanssia hoitava työntekijä on vuosilomalla, työlomalla tai virkavapaalla ja hänen sijaisekseen on palkattu määräajaksi työntekijä.

Vakansseihin perustuva henkilöstösuunnittelu otettiin kuntayhtymässä uudestaan käyttöön vuoden 2012 lopussa. Kesän 2014 aikana vakanssien määrä on täsmäytetty vastaamaan voimassa olevia palvelussuhteita. Jatkossa vastuualueet vastaavat siitä, että vakansseja ei pidetä avoimena puolta vuotta pidempää aikaa, vakansseja ei ylitäytetä, vakanssi ja sitä hoitamaan palkatun tehtävä vastaavat toisiaan ja että tarpeettomat vakanssit esitetään vuosittain lakkauttaviksi.

8.1.2 Vakanssin perustaminen toimintavuoden aikana

Uuden vakanssin perustaminen toimintavuoden aikana on poikkeustilanne, jota ei ole voitu ennakoita toiminta- ja taloussuunnittelun yhteydessä. Vakanssin täyttöön tarvittava määräraha ei tällöin sisälly hyväksytyyn talousarvioon.

Muutostarve voi johtua toiminnassa, asiakkaiden määrässä, asiakkaiden tuen tarpeessa tai henkilöstön osaamistarpeessa tapahtuneista muutoksista. Muutos voi tarkoittaa toistaiseksi voimassa olevaa tai määräajakaista, kokoajakaista tai osa-aikaista henkilöstömäärän lisäystä tai vähennystä.

Ennen uuden vakanssiesityksen valmistelua vastuualueella selvitetään:

- Sisäiset henkilöstöratkaisut
- Henkilöstön siirtyminen yksiköstä toiseen
- Avoimet vakanssit
- Osa-aikaista työtä tekevien halukkuus työajan lisäämiseen
- Osatyökykyisten työntekijöiden mahdollisuus työajan lisäämiseen
- Työkiertoon halukkaat
- Syntyvien kustannusten kattaminen

Mikäli toimintavuoden aikana päädytään uuden vakanssiesityksen valmisteluun, perusteluista tulee ilmetä:

- Millaisesta asiakasmäärän tai asiakkaan tuen tarpeen muutoksesta on kyse
- Millaisesta osaamistarpeen muutoksesta on kyse
- Millaisesta toiminnassa tapahtuvasta muutoksesta on kyse, esimerkiksi projektin tai hankkeen käynnistäminen
- Onko tarve määräajainen vai pysyvä
- Onko tarve kokoajainen vai osa-aikainen
- Miten syntyvät kustannukset katetaan

8.1.3 Vakanssipankki

Perusvakanssien lisäksi voi syntyä tilanteita, jossa tarvitaan vakanssipohja käyttöön määräajaksi. Toiminnan joustavuuden varmistamiseksi perustetaan vakanssipankki, josta vastuualueet voivat varata käyttöönsä vakanssin määräajaksi. Vakanssi palautuu vakanssipankkiin määräjän umpeuduttua. Vakanssipankkia hallinnoi henkilöstötoimi.

Esimerkkejä vakanssipankin vakansseista ovat oppisopimusvakanssit, projektien toteuttamista varten tarvittavat vakanssit sekä vakanssit henkilöstön palkkaamiseen asiakkaiden yksilöllisten tuotteiden toteuttamista varten. Oppisopimuksen taustalta vapautunut vakanssi siirretään vakanssipankkiin oppisopimuksen ajaksi.

Vakanssipankkiin siirtyvät yli vuoden täyttämättöminä olleet vakanssit. Jos täyttämätöntä vakanssia ei ole käytetty kahteen vuoteen, vakanssi esitetään lakkautettavaksi.

Mikäli toimintavuoden aikana päädytään esittämään vakanssin käyttöönottoa vakanssipankista, perusteluista tulee ilmetä:

- Millaisesta asiakasmäärän tai asiakkaan tuen tarpeen muutoksesta on kyse
- Millaisesta osaamistarpeen muutoksesta on kyse
- Millaisesta toiminnassa tapahtuvasta muutoksesta on kyse, esimerkiksi projektin tai hankkeen käynnistäminen
- Kuinka pitkistä määräaikaaisuudesta on kysymys
- Onko kyse vakanssista, joka on siirretty vakanssipankkiin oppisopimuksen ajaksi
- Onko tarve kokoaikainen vai osa-aikainen
- Miten syntyvät kustannukset katetaan

Oheisessa taulukossa on esitetty vakanssipankissa 1.1.2015 olevat vakanssit. Ohjaaja taso 1 -vakanssit on siirretty vakanssipankkiin niistä yksiköistä, joissa on voimassa oppisopimusopiskelijan työsopimus.

VAKANSSIPANKKIIN SIIRRETYT JA PERUSTETUT VAKANSSIT 1.1.2015	
	Yhteensä
Sairaanhoidtaja, taso 1	2
Avustaja	2
Ohjaaja, taso 1	55
Ohjaaja, taso 2	2
Hoitaja, taso 3	3
Ohjaaja, taso 3	3
Fysioterapeutti	1
Projektityöntekijä	1
Projektipäällikkö	1
Yhteensä	70

8.1.4 Rekrytointi

Etevässä rekrytoinnista vastaavat rekrytoiva esimies ja vastuualuejohtaja. Prosessi käynnistyy suunnitellusti ja ennakkoidusti rekrytointitarpeen arvioinnilla. Rekrytoinnin onnistumista varmistavat päivitetty kuvaus täytettävän tehtävän sisällöstä, tarvittavasta työpanoksesta, tehtävään valittavalta edellytetystä osaamisesta, prosessin eri vaiheiden toteuttamisesta ja henkilöstökustannusten kattamisesta.

Rekrytointitarvetta arvioitaessa varmistetaan, haluaako joku työnantajan aloitteesta osa-aikatyötä tekevä ja tehtävään sopiva henkilö lisätä työaikaansa. Eläköitymisen yhteydessä arvioidaan, onko uudelle rekrytoinnille tarvetta, vai voidaanko tehtäviä suunnitella uudelleen, ja

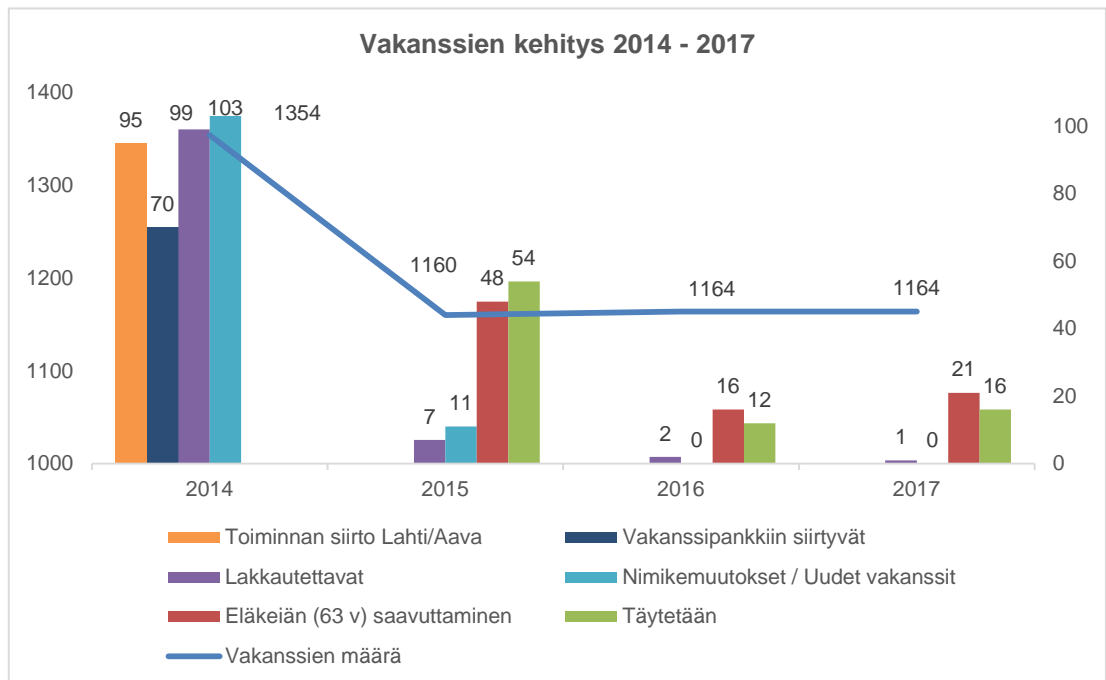
kaa tai lakkauttaa. Rekrytointilupakäytäntö on ehdoton, ja vain toimitusjohtaja voi antaa rekrytointiluvan toistaiseksi voimassa oleviin palvelussuhteisiin.

8.1.5 Vakanssien kehitys

Vakanssien kehitys vuosina 2014 – 2017 on esitetty kuvassa 2. Vakanssien määrä vähenee vuonna 2015 rakenteellisten ja organisaatiomuutosten sekä vakanssitarkistuksen johdosta.

Vuonna 2014 toteutetun vakanssitarkistuksen tavoitteena oli poistaa käytöstä pitkään täyttämättöminä olleet vakanssit sekä huomioida organisaatiouudistusten vaikutukset vakansseihin. Vakanssitarkistuksessa lakkautettiin 99 vakanssia. Organisaatiouudistusten myötä muutettiin 103 vakanssin tehtävänimike. Edellä mainitut muutokset on esitetty vuoden 2014 kohdalla.

Vuodelle 2015 esitetään 11 uuden vakanssin perustamista, joista 10 tulee sijoittumaan syyskuussa käynnistyviin uusiin yksiköihin, sekä kuuden vakanssin lakkauttamista. Vuoden 2015 alussa vakanssimäärä on 1 159 ja vuoden 2016 osalta arvio on 1 164.

Kuva 2. Vakanssien kehitys vuosina 2014 – 2017

8.1.6 Rakenteelliset muutokset 2015

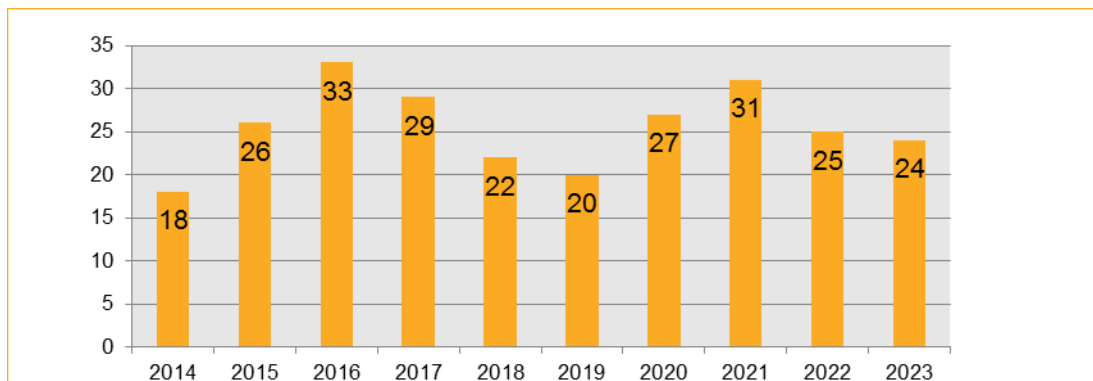
Vuoden 2015 alussa Nastolan, Orimattilan ja Hollolan asumispalveluyksiköt sekä Nastolan päiväaikainen toiminta ja Hollolan liikkuva päiväaikainen toiminta siirtyvät Lahden kaupungin toiminnaksi. Orimattilan päiväaikainen toiminta puolestaan siirtyy peruspalvelukeskus Aavan toiminnaksi. Siirto tarkoittaa 95 vakanssin vähenemistä.

Keväällä 2015 käynnistyvän Kellokosken päiväaikaisen toiminnan yksikön henkilöstöratkaisut tapahtuvat sisäisinä siirtoina.

Syksyllä 2015 käynnistyy kahden uuden asumisyksikön toiminta Vihdissä ja Lohjalla. Toimintaa varten tullaan esittämään 16 uuden vakanssin perustamista, lisäksi tehdään 4 vakanssin siirto kustannuspaikalta toiselle.

8 Henkilöstösuunnitelma

Kuntien eläkevakuutuksen ennakoilmoituksen perusteella vuosina 2014 - 2023 Etevestä siirtyy vanhuuseläkkeelle 255 henkilöä. Vakanssien kehityksen mukaan Etevestä eläkeiän (63 vuotta) saavuttaa vuonna 2015 48 työntekijää, vuonna 2016 16 ja vuonna 2017 21. Eläköityvien työntekijöiden tilalle suunnitellaan pääsääntöisesti uusien työntekijöiden rekrytointia.

Kuva 3. Kevan ennakoilmoitus alkavista vanhuuseläkkeistä 2014 – 2023

8.2 Henkilötyövuosien kehitys

Vakinaisen henkilöstön henkilötyövuosien määrän arvioidaan vähenevän 8,9 % ja määräaikaisen henkilöstön 13,2 % vuoden 2015 aikana, joten henkilötyövuosien määrän ennakoitaan vähentyvän kokonaisuudessaan 9,9 %. Ulkopuolisen sijaishankinnan sijaan edistetään henkilöstön sisäistä liikkuvuutta. Oppisopimusopiskelijat ja työllistämistuella palkatut on huomioitu määräaikaisen henkilöstön määrässä.

HENKILÖTYÖVUODET AMMATTIRYHMITÄIN								
	Toteuma 2013		Toteuma 1.1.–30.6.2014		Suunnitelma 2015		Suunnitelma 2016	
	Vaki-tuiset	Määrä- aikaiset	Vaki- tuiset	Määrä- aikaiset	Vaki- tuiset	Määrä- aikaiset	Vaki- tuiset	Määrä- aikaiset
Lääkärit ja hammaslääkärit	1		0,5		1,0	0,0	0,0	0,0
Sosiaalityöntekijät	3,4	1	2		5,0	1,0	5,0	1,0
Muu korkeakoulutettu sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö	9,8	1	5,5		16,0	1,0	16,0	1,0
Sosiaali- ja terveysalan ammatti- korkeakoulututkinnon, opetus- ja kasvatusalan alemman korkeakou- lututkinnon suorittaneet tai sosiaali- ja terveysalan opistoasteen tutkinnon suorittaneet	135,6	12,3	67,6	5,9	110,3	10,9	115,3	11,9
Sosiaali- ja terveysalan perustut- kinnon tai kouluasteen tutkinnon suorittaneet	760,4	291,7	386,1	137,4	700,1	266,1	695,1	262,1
Muu palveluketjussa toimiva hen- kilöstö	121,3	38,9	61,5	17,5	107,2	20,4	105,6	17,6
HTV yhteensä	1031,5	344,9	523,2	160,8	939,6	299,3	937,0	293,5
– Palkattomat poissaolot	-155,1	-10,4	-81,4	-6,2	-141,4	-9,1	-141,0	-8,9
– Palkalliset poissaolot	-182,0	-36,8	-78,3	-13,9	-166,2	-32,0	-165,7	-31,4
Lisä- ja ylityöt	12,7	12,4	7	5,2	10,9	11,5	10,9	11,4
Alle 13 pv. lyhytaikaiset sijaisuuDET		34,8		13,1	0,0	27,0	0,0	24,0
OstopalvelusijaisuuDET		41		28,4	3,0	36,8	0,0	43,4
Nettotyöpanos yhteensä	707,1	385,9	370,5	187,4	645,9	333,7	641,1	331,9

Kuva 4. Henkilötyövuosien ja nettotyöpanoksen kehitys 2013 – 2016

HTV yhteensä (ns. bruttotyöpanos): Työntekijöiden koko vuoden palveluksessaolopäivistä koostuva henkilötyövuosien määrä. Osa-aikainen henkilöstö on muutettu henkilötyövuosiksi osa-aikaprosenttia vastaavasti.

Nettotyöpanos: Henkilötyövuosien määrästä on vähennetty palkattomat ja palkalliset poissaolot. Nettotyöpanokseen on lisätty tehdyt lisä- ja ylityöt, alle 13 päivää kestävät lyhytaikaiset sijaisuudet sekä ostopalvelusijaisten määrät.

Vuoden 2017 osalta henkilöstösuunnitelma ei ole laadittavissa, koska sote-uudistuksen vaikutukset Eteva kuntayhtymän toimintaan eivät ole vielä tiedossa.

8.3 Osaamisen kehittäminen

Osaava ja motivoitunut henkilöstö sekä kyky ja halu uudistua ovat Etevan kriittisiä menestystekijöitä. Tämä edellyttää kehityshakuista johtajuutta ja esimiesosaamista.

Osaaminen on tietojen ja taitojen monipuolista käyttöä ja soveltamista. Osaamisesta kertoo myös kyky organisoida työtä, työskennellä ryhmässä, arvioida omaa toimintaa ja osaamista sekä kyky joustaa. Osaaminen on keskeinen hyvinvoinnin osatekijä. Osaaminen on jaettu:

1. perusosaamiseen,
2. kriittiseen / ydinosaamiseen
3. tulevaisuudessa tarvittavaan osaamiseen

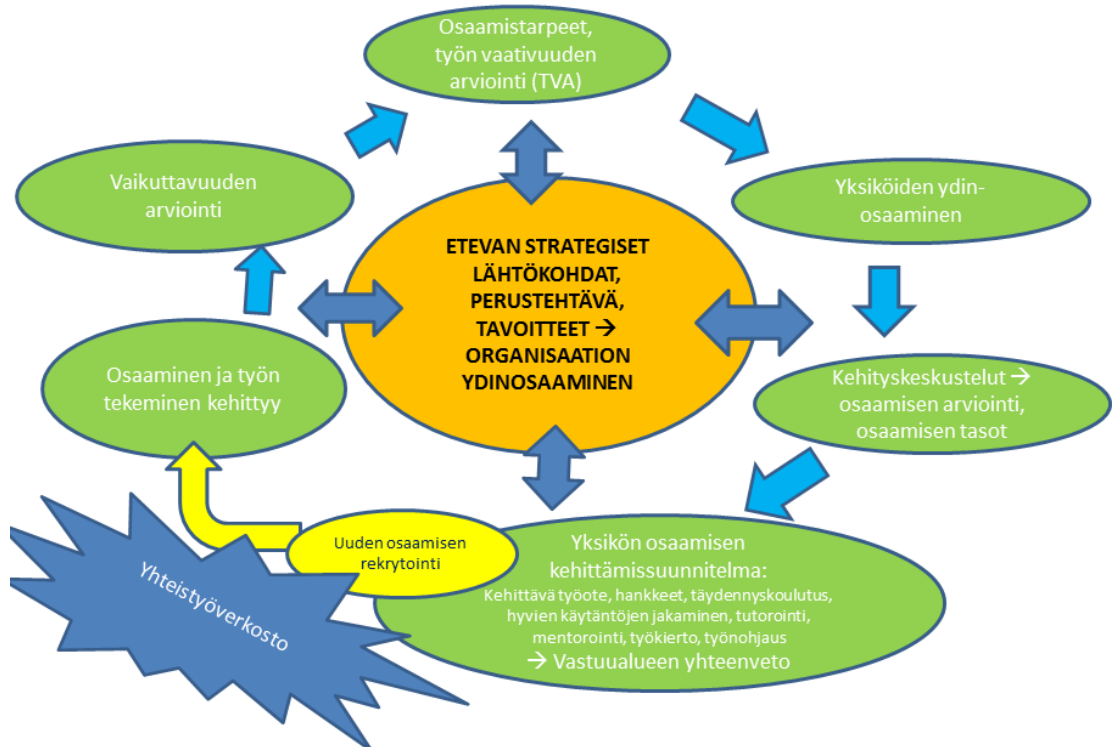
Perusosaamisella tarkoitetaan taitoja, jotka ovat alalla välttämättömiä kynnyskykyjä. Näitä ovat ammattiin ja tehtävään liittyvät teoreettiset tiedot ja käytännön taidot.

Kriittinen osaaminen perustuu Etevan strategiaan. Kriittinen tai ydinosaaminen tarkoittaa niin kutsuttuja ydinkykyjä, jotka takaavat palvelun laadun ja vaikuttavuuden.

Tulevaisuusosaaminen on tietoista, suunniteltua ja systemaattista työtä, jossa huomioidaan tulevaisuus ja asiakkaiden tarpeet.

Osaamisen johtamisen prosessi on esitetty kuvassa 5.

Etevan osaamisen johtamisen prosessi

Kuva 5. Osaamisen johtamisen prosessi

8 Henkilöstösuunnitelma

HRM-järjestelmä on keskeinen väline täydennyskoulutuksen seurannassa ja raportoinnissa. Seuraavassa taulukossa on esitetty tiedot täydennyskoulutukseen osallistuneiden määrästä sekä keskiarvoluku koulutuspäivien määrästä henkilöä kohden.

TÄYDENNYSKOULUTUSTEN OSALLISTUJAMÄÄRÄT JA KOULUTUSPÄIVÄT				
	2010	2011	2012	2013
Henkilöstömäärä	1420	1434	1472	1364
OSALLISTUJAT KOULUTUKSIIN				
Osallistujat	1125	1186	1699	1900
Koulutuskertaa / työntekijä	0,8	0,8	1,2	1,4
TÄYDENNYSKOULUTUSPÄIVÄT				
Sisäiset täydennyskoulutuspäivät	-	-	-	2800
Ulkoiset täydennyskoulutuspäivät	-	-	-	550
Yhteensä	-	-	-	3350
Koulutuspäivää / työntekijä	-	-	-	2,5

Eteva kuntayhtymä

PL 43 (Karhukuja 1)
04601 Mäntsälä

p. 020 692 100
f. 020 692 111

info@eteva.fi
www.eteva.fi